

Akademie věd České republiky

LXI. zasedání Akademického sněmu Akademie věd České republiky

Praha 18. dubna 2023

Bod programu: **5**

ZMĚNA ZAŘAZENÍ ÚSTAVU PRO HYDRODYNAMIKU AV ČR, V. V. I., DO JINÉ SEKCE AV ČR

Současná sjednocující odborná vize Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., je výzkum hydrosféry zaměřený především na kvantitu a kvalitu vody. Těžiště tohoto výzkumu leží v oblastech hydrologie, hydrogeologie, hydrochemie, hydromechaniky, procesů úpravy a čištění vody, monitoringu a odstraňování polutantů z vody a ochrany vodních zdrojů a životního prostředí.

V minulosti byl výzkum Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., orientován především na mechaniku tekutin (nejen vody, ale také např. polymerních tavenin, suspenzí, emulzí atd.) a svým zaměřením zapadal do sekce aplikované fyziky.

Dnes (již relativně dlouhou dobu) se „klasická“ mechanika tekutin v Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., neprovádí a její aplikovaná verze v podobě hydromechaniky je součástí hydrologického výzkumu (pohyb a ukládání sedimentů atd.) a výzkumu prováděného v rámci úpravy vody (vliv míchání na procesy koagulace a flokulace atd.).

Důvodů odklonu vědeckého zaměření Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., od klasické mechaniky tekutin jako ryze fyzikální disciplíny je několik. Mezi ty nevýznamnější patří především historický vývoj mechaniky tekutin v Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., kdy tento obor dlouhodobě nebyl schopen generovat odpovídající vědecké výsledky, nebyl schopen zajistit odpovídající personální obsazení a tím i kontinuitu výzkumu v této oblasti. Odklon Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., od „klasické“ mechaniky tekutin k mezioborovým disciplínám zabývajícím se hydrosférou je dlouhodobě prezentován jako nezbytný pro zajištění budoucnosti ústavu a byl velmi kladně hodnocen v rámci evaluace pracovišť AV ČR za roky 2015–2019. V této souvislosti je třeba uvést, že v současné době preferované vědní obory byly vždy součástí výzkumu prováděného v Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., a vždy v podstatě tvořily dominantní podíl odborné činnosti ústavu, a to včetně odborných výsledků (publikace aj.).

Hlavní odborná činnost Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., spočívá ve výzkumu hydrosféry, která je jednou ze základních sfér planety Země, a zájmově se tak protíná spíše s technickými pracovišti AV ČR zaměřenými na ostatní sféry, jako je např. geosféra (Geologický ústav AV ČR, v. v. i., Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i., Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR, v. v. i., Ústav geoniky AV ČR, v. v. i.) a atmosféra (Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v. v. i.), než s pracovišti AV ČR ze sekce aplikované fyziky (např. Ústav fyziky plazmatu AV ČR, v. v. i., Ústav přístrojové techniky AV ČR, v. v. i., Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i., atd.).

Pro zařazení Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., do Sekce věd o Zemi hovoří také skutečnost, že většina výsledků vzniklých v ústavu patří do kategorie FORD “10500 Earth and related environmental sciences” a také to, že v rámci evaluačního procesu byl Ústav pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., většinou hodnocen komisí č. 4 „Komise 4 - Earth and environmental sciences s pracovišti AV ČR podobného tematického zaměření“. Vedle toho je jedním z hlavních poslání Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i., dozajista výzkum v oblasti životního prostředí, což opět odpovídá více vědám o Zemi než aplikované fyzice.

Návrh usnesení Akademického sněmu

Akademický sněm

schvaluje (s připomínkami) předložený návrh na změnu zařazení Ústavu hydrodynamiky AV ČR, v. v. i., v rámci I. oblasti věd o neživé přírodě ze Sekce aplikované fyziky do Sekce věd o Zemi.